

عنوان مقاله:

شناسایی راهکارهای مدیریت بهره برداری پایدار آب از قنوات در استان یزد، ایران

محل انتشار:

تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی ایران، دوره 52، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

محسن صدیقی مقدم - Graduate PhD. Azad University, Science and Research Branch, Faculty of Agricultural Sciences and Food Industries, Department of Economics and Agricultural Extension and Education, Tehran, Iran

سید محمود حسینی - Professor, Department of Agricultural Department of Agricultural Extocasion and Education, University of Tehran, Karaj, Iran

سید جمال فرج الله حسینی - Associate Professor, Department of Agricultural Development, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

خلاصه مقاله:

مدیریت پایدار منابع آبی کشوری همچون ایران که به صورت تاریخی از کم آبی رنج می برد از اهمیت زیادی برخوردار است. مدیریت پایدار در مورد ساختارهای تاریخی بهره برداری از منابع آب که شاخص ترین آن قنات می باشد خصوصا در فلات مرکزی ایران بسیار ضروری به نظر می رسد. بر این اساس پژوهش حاضر با هدف شناسایی راهکارهای مدیریت بهره برداری پایدار از منابع آب از قنوات استان یزد انجام گرفت. تحقیق حاضر از نوع کاربردی بوده و به صورت پیمایشی انجام پذیرفت. جامعه آماری شامل کشاورزان بهره بردار مستقیم از قنوات استان یزد (N=30662) بود که 280 نفر از آن ها به صورت تصادفی با انتساب متناسب با بهره گیری از فرمول کوکران به عنوان نمونه انتخاب شدند. روایی ابزار تحقیق که پرسشنامه محقق ساخته بود با استفاده از پنل متخصصان و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ تایید شد. تحلیل داده ها از دو روش آمار توصیفی و آمار استنباطی (تحلیل عاملی و تحلیل مقایسه ای ناپارامتری) با بهره گیری از نرم افزار SPSS21 انجام شد. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی راهکارهای مدیریت بهره برداری پایدار آب نشان داد که شش دسته راهکارهای قانونی-حمایت، فنی- تولیدی، تحقیقاتی-آموزشی و ترویجی، مشارکتی و حفظ دانش بومی، تنوع درآمدی و زیست محیطی توانستند 645/70 درصد واریانس کل را تبیین کنند. همچنین با بهره گیری از آزمون مقایسه ای ناپارامتری یو-من وینتنی مشخص شد که از دید کشاورزان، تقریباً در تمام راهکارهای مدیریت پایدار قنوات مورد بررسی میزان اجرا از میزان اهمیت آنها به طور معنی داری کمتر است. یافته های حاصل از پژوهش، پیشنهاداتی به برنامه ریزان و مدیران در جهت بهبود وضعیت مدیریت پایدار قنوات در کشور ارائه داد.

کلمات کلیدی:

water resources, Qanats, Drought, Yazd province

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1659227>

